

“Mēs esam pārlicināti, ka uzvarēsīm karā, atspiedīsīm krievus. Visa pasaule redz, ka viņi nav tik spēcīgi, kā iepriekš likās.”

Vai Zelenskis šo mēnešu laikā ir mainījies kā liders, kā cilvēks?

Manuprāt, šo mēnešu laikā Zelenskis kļuvis daudz striktāks savos lēmumos, pirms tam viņš ne visu pietiekami izlēmīgi bīdīja uz priekšu. Neviens neticēja, ka viņš tik veiksmīgi tiks galā ar šo situāciju un izrādīs tādu pretestību Putinam, kurš visu prātos bija stipras valsts liders. Bet izrādās, ka tā armija nav ne maz tik varena. Uzskatu, ka valdība dara visu, ko var – atbalsta pilsoņus un strādā starptautiskajā arēnā, mēģinot panākt labumu Ukrainai un pretestību Krievijai.

Tāpat gribu uzteikt mūsu militāro vadību. Viņi ir lieliski. Pēdējo astoņu gadu laikā Ukrainas armija ir pilnībā pārveidota. Pirms 2014. gada mūsu armija bija Krievijas un Baltkrievijas armijas kopija, varētu teikt, ka tā bija padomju armija. Tagad visa armijas vadība ieguvusi Donbasa kara pieredzi, tāpat bijuši treniņi ar NATO pārstāvjiem, vadība ir tādi, kuri nekad nav dienējuši padomju armijā. Viņiem ir pavisam cita domāšana. Viņi karavīrus neizmanto kā lielgabalu gaļu, bet gan cinās gudri, cenšoties pēc iespējas saudzēt karavīru dzīvības. Labāk atstāt Lisičansku un saudzēt armiju, lai vēlāk varētu pretuzbrukumā to atgūt, nevis zaudēt armiju un pēcāk zaudēt arī visu Ukrainu. Jā, mums joprojām ir visai daudz padomju laika ieroču, bet nu jau situācija ir daudz labāka, mūsu bruņojumā ir arī daudz NATO līmeņa ieroču, kamēr krieviem nekā tāda nav.

Nav noslēpums, ka pirms kara daudz Ukrainu dalīja prokrieviskajā un krieviski runājošajā Austrumukrainā un ukrainiski runājošajā eiropiskajā Rietumukrainā. Karš, šķiet, valsti apvienojis vienā stingrā dūrē. Tā tiešām ir?

Pavisam noteikti. Divaini, ka krievi sākumā nogalināja un bombardēja visprokrieviskākās pilsētas. Piemēram, Harkivā apmēram 90% cilvēku runā krieviski, bet Harkiva tika izpostīta. Daudz cilvēku, kuri simpātizēja krieviem arī pēc Krimas anektēšanas, nu ir mainījuši domas, daudzi krievvalodīgie pārgājuši uz ukraiņu valodu. Visi kļuvuši daudz patriotiskāki, palīdz armijai,

citā citam. Bet, protams, joprojām ir cilvēki, kuri grib, lai Krievija uzvar, un es nesaprotu, kā tas var būt, redzot, kas notiek okupētajās teritorijās. Un okupētajās teritorijās kļūst vēl sliktāk, jo krievi sāk armijā iesaukt apcietinātos.

Krievijas taktika kara sākumā bija fascinējoši divaina – sabombardēt krieviski runājošās pilsētas un tad cerēt, ka tur viņus sagaidīs ar ziediem.

Manuprāt, viņi bija droši, ka iekaros pusi Ukrainas dažu dienu laikā – tā, kā to izdarīja Krimā, bet tagad viņi ir strupceļā – nevar ne padoties, ne atkāpties, viņiem jāturpina karot, pat zinot, ka neko daudz viņi vairs neiegūs. Viņi tagad laikam cer ieņemt visu Luhanskas rajonu, bet, domāju, viņi to neizdarīs.

Tu arī personīgi palidzi armijai un civiliedzīvotājiem kā brīvprātīgais. Ko tieši dari?

Pirmkārt, esmu palicis Dnipro, tas nozīmē, ka atstāju naudu te. Saņemu algu eiro no Latvijas, kas ir ļoti labi, jo mums ir vajadzīga ārvalstu valūta, lai atbalstītu mūsu valūtu. Palīdzu finanssiāli dažādiem fondiem, kuri nodrošina armiju ar mūsdienīgiem ieročiem un dažādām citām lietām. Ir nopirkti dažādi droni, tostarp "Bayraktar", nakts redzāmības sistēmas, komunikācijas sistēmas, mūsdienīgas aptiecināšas. Var droši teikt, ka tagad mums ir labākā iespējamā, NATO līmeņa, komunikācijas sistēma.

Ar fonda palīdzību nopirkām 1000 dīzeļģeneratoru un nosūtījām uz fronti. Pats personīgi esmu palīdzējis Dnipro militārajam hospitālim, kurš šobrīd ir ļoti noslogots. Dnipro ir starp Harkivu, Donecku, Mikolajivu un Hersonu – no šīm kara zonām visus ievainotos ved tieši uz Dnipro, kas kļuvusi par lielu humāno centru. Pats par sevi līdzekļiem nopirku desmit akumulatorus ziedotajam ātrās palīdzības mašīnām, nopirku augstspiediena mazgātājus, lai no iekšienes varētu mazgāt dubļus un asinis, esmu nopircis datorus un ar tiem saistītas lietas, arī kompaktdiskus, jo tie nepieciešami datortomogrāfijai un magnētiskajai rezonansei, žņaugus, ar bruņavestēm un ķiverēm esmu apgādājis ātrās

palīdzības šoferus. Ceru, ka mana palīdzība palīdz izglābt dzīvības.

Tāpat esmu atbalstījis vienu armijas vienību ar komunikācijām, radioierīcēm, pārtiku, instrumentiem. Nopirkām arī sešas riepas tanku atbalsta mašīnai.

Kā Ukrainā vērtē rietumvalstu palīdzību? Daļa bijusi visai rezervēta atbalstā.

Jā, smagos ieročus mums vajadzēja daudz ātrāk. Ja mums agrāk būtu piegādāta, piemēram, HIMARS artilērija, mēs daudz ātrāk būtu atbrīvojuši Hersonu un dienvidu daļu. Tas būtu varējis izmainīt visu kara gaitu. Mums vajag lidmašīnas, smagos ieročus, pretgaisa aizsardzības sistēmas. Katru dienu mirst vismaz 500 ukraiņu karavīru, neskaitāms daudzums iedzīvotāju – jo ilgāk kavējas ieroču piegāde, jo dārgāk tas mums izmaksā. Bet zinu, ka ASV instruktori jau sākuši apmācīt mūsu pilotus lidot ar "F-16" iznīcinātājiem. Diemžēl tas nav ātrs process, bet līdz gada beigām mums vajadzētu sākt izmantot kaut ko skaistu un spēcīgu.

Vai pats esi domājis doties armijā?

Es par to domāju katru dienu. Nedodos armijā veselības problēmu dēļ, tāpēc izlēmu palikt valstī, lai atbalstītu armiju citā veidā. Bet, ja mūsu valsts pastāvēšanai būs riski, es ņemšu ieroci rokās. Es gan uzskatu, ka armijai ir jābūt profesionālai, visiem jāatrodas savās vietās. Šobrīd 60–70% algas ziedoju, lai palīdzētu cilvēkiem un armijai. Mēģinu palīdzēt šādā veidā, ja nevaru to darīt ar ieroci rokās.

Kādam, tavuprāt, būtu jābūt kara iznākumam? Krievijas pilnīga padzišana no visām Ukrainas zemēm vai ir citas iespējas?

Nē, nav nekādu citu iespēju. Krievijai ir jāpamet visas okupētās teritorijas, nevis tikai Ukrainā, bet arī Piedņestra, Gruzijas okupētās teritorijas un visas citas, kuras Krievija atņēmuši citām valstīm. Tālāk mēs sagaidām tiešu finansējumu no Krievijas, lai varam atjaunot savas pilsētas. Tikai pēc tam varētu runāt par kara beigām. Nedrīkstam pieļaut kara iesaldēšanu, kā tas notika 2014. gadā. Manuprāt, iepriekšējai valdībai bija iespēja izdzīt krievus no Ukrainas jau 2015. gadā, bet tas nenotika. Iesaldējot karu, situācija Ukrainā tikai pasliktināsies. Karam turpinoties, lielāka iespēja, ka Ukraina tiks iekarota, un tad viņi to pašu izdarīs arī ar Baltijas valstīm. Tāpēc ir svarīgi, lai mums palīdzētu, jo mēs cināmies ne tikai par Ukrainu, bet par visas Eiropas drošību.

Latvijā sāk kult labību

Turpinājums no 1. lpp.

Saimnieks nekad nav slēpis, ka darbus sāk jau jūlija vidū, lai līdz pat septembra nogalei nerastos sastrēgumi pašu kaltē, turklāt garāka novākšanas sezona ir ekonomiskāka, ļaujot ar mazāku tehnikas daudzumu novākt vairāk ražas. Pagaidām pirmais iekūlums izskatās ļoti labi.

Tikmēr citviet Latvijā ar ražas novākšanu vēl nogaida. Dobeles puses saimniecības "Lazdiņi" saimnieks Elvis Lazdiņš stāsta, ka ziemāju kulšanu sāks vien jūlija beigās, tikmēr raizes sagādā nesēnās lietavas, kas veldrē sagāzušas pārāk lielas platības.

"Līdzīgi kā pirms diviem gadiem, Zemgales vidiē skarti pat 50–60% lauku. Turklāt vienalga, vairāk vai mazāk kaisīts slāpekļis, vai strādāts ar augšanas regulatoriem, lietus intensitātes un vēja ātruma dēļ veldrē sakrita viss, kas varēja sakrist, līdz ar to kulšana būs sarežģītāka. Kas attiecas uz ražas kvalitāti – ne velti saka, ka veldrē krīt tikai ražīgie lauki, tātad kopumā potenciālam vajadzētu būt. Turklāt lauki ir apdrošināti, līdz ar to vismaz ir sirdsmiers, ka par šo naudu varēs nomāt kādu papildu kombainu jau, jo kulšana noteikti šogad būs lēnāka."

Dienvīdķurzes kooperatīva "Durbes grauds" vadītājs Sandris Bēča teic, ka šai pusē ziemas mieži vispār tiek sēti mazāk un laukus sāks kult, tiklīdz uzlabosies laika apstākļi. "Mūsu zemnieki sākuši kult vēl tikai zālāju sēklas laukus. Pagaidām graudu raža briesmīgi, labība veldrē sakritusi mazāk nekā citur Latvijā, jo daba un lietavas mūs ir pasaudzējušas. Ražas novākšanas sākšanu prognozējam jūlija beigās vai augusta sākumā."

ILMĀRA RANDERA FOTO

Daudzviet ar kulšanu vēl nogaida. Lietus intensitātes un vēja ātruma dēļ veldrē sakritis viss, kas varējis sakrist. Zemgales vidiē skarti pat 50–60% lauku. Attēlā: kviešu lauki veldrē Zemgalē pie Rundāles.

Arī jaunie saimnieki, biedrības "Jauno zemnieku klubs" biedri mums teic, ka jūlija vidū ar ražu nekas nesot iekavēts, taču veldrē, lietus un pārmērīgais mitrums ietekmēs ražas kvalitāti un apjomu. Lāsma Jefimova no Alojās stāsta, ka ziemas ripsi mēģinās kult šonedēļ. Speltas kvieši vēl zaļi, bet bioloģiskās auzas un zirņus katru gadu sāk kult ne agrāk kā augusta pirmajā dekādē. Alise Kalniņa no Bauskas puses teic, ka lietus vienā dienā nogāzīs 38 litrus uz kvadrātmetru, kas bijusi puse mēneša normas, bet stiprais vējš saveldrējis laukus pilnībā. Šobrīd ziemas kvieši vēl ir piengatavības vai agrīnas dzeltenatavības stadijā, tiem vēl jābriest. Bet Nauris no Saldu novada atzīst, ka šobrīd strādā pie tehnikas, lai kulšana un pēcāk arī ziemāju sēja ietu raiti. Ziemas kvieši izskatoties labi, bet vasaras mieži, auzas un zirņi ne īpaši – pavasarī reģionā bijis par maz mitruma.

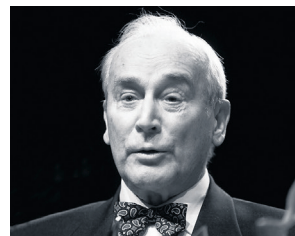
"Katrs gads ir citāds. Lauksaimniecība jāmacās visu dzīvi, jāplāno daudz soļu uz priekšu pat vairākiem gadiem, jāseko līdz dabas procesiem, izmaiņām, jo esam atkarīgi un pakļauti dabai, tāpēc arī par to tik ļoti rūpējamies un dabas procesus izciešam līdz arī emocionāli. Šobrīd ir ļoti daudz nezināmā un neparedzamā, kas satrauc ikvienu. Redzot, cik dažādas situācijas ir reģionos, katram lauksaimniekam pašam ir jāspēj izvērtēt riskus un plānot katru darbību," rezumē organizācijas vadītāja Sandra Eimane.

Atgādināsim, ka pērn Latvijā kopumā iepirkti 2,5 miljoni tonnu graudu, kas bija par 458 600 tonnām mazāk nekā gadu iepriekš. Ar graudaugiem tika apsēti 776 000 ha, kas ir par 22 700 ha vairāk nekā 2020. gadā. Šogad sējumi ir apmēram līdzīgi apjomā, savukārt raža tiek prognozēta trīs miljonu tonnu apjomā.

IN MEMORIAM

Mūžībā devies Georgs Andrejevs

Mūžībā devies bijušais Latvijas ārlietu ministrs un ārsts Georgs Andrejevs, kurš atstājis milzīgu ieguldījumu Latvijas medicīnā, valstiskumā, diplomātijā un politikā.

IEVA ČIKA/LETA FOTO

Georgs Andrejevs (30.10.1932.–16.07.2022.)

Latvijas Anesteziologu un reanimatologu biedrība min, ka Georgs Andrejevs uzskatāms par Latvijas anestezioloģijas un reanimatoloģijas kā profesionālas organizācijas un biedrības, profesionālās izglītības un zinātnes pamatlicēju. Viņš ir noorganizējis ārsta anesteziologu reanimatologu kursu Rīgas Medicīnas institūtā, mūsu anestēzistu apmācību. Kopš 1966. gada bijis Latvijas Reanimatolo-

gu asociācijas pirmais priekšsēdētājs. Kopš 1973. gada 8. februāra G. Andrejevs bijis jaundibinātās Rīgas Medicīnas institūta Anestezioloģijas un reanimatoloģijas katedras pirmais vadītājs.

Iepriekšējā gadsimta deviņdesmitajos gados viņš ir

iesaistījies politikā. 1990. gadā tika ievēlēts Augstākajā padomē, balsojis par Latvijas neatkarības atjaunošanu. G. Andrejevs bijis ārlietu ministrs Ivāra Godmaņa pirmajā valdībā. 1993. gadā diplomāts ievēlēts 5. Saeimā. No 1995. līdz 1998. gadam bijis Latvijas vēstnieks Kanādā, no 1998. līdz 2004. gadam – Latvijas vēstnieks Eiropas Padomē.

2004. gadā politiķis tika ievēlēts Eiropas Parlamentā un atzīts par Eiropas Gada cilvēku Latvijā. Viņš ir bijis konsultants Ārlietu ministrijā, Latvijas Ārstu biedrības un Latvijas Anesteziologu un reanimatologu biedrības Goda biedrs. **LETA**